

M A G Y A R K U R I R .

*Bécs, Kedden, Mártzius' 16dikán, 1824.**Nagy Britannia és Irlandia.*

Egy ánglus Ujság-levél azt állítja, hogy a' Miniszterek elhatározták volna hogy Algír ellen egy második hadat is küldjenek, 's e' végre bombardírozó hajók készíttetnek ki. Egy másik Ujság-levél erre azt mondja, hogy a' dolog nem úgy vagyon; mert ha a' Miniszterek valósággal illy szándékkal volnának, akkor a' tengeri hadra ajánlott költségben nevezetes szaporodásnak kellenék lenni. Hanem elegendő erő fog küldetni a' közép-tengerre a' végett, hogy ottan vitorláncat a' sérelmek ellen védelmezze, és meggátolja azt, hogy a' Dey megszeghesse többé velünk kötött szerződését.

A' Parlamentum ülései a' Húsvéti innepek miatt Apr. 15dtől 28dikáig meg fognak szünni. A' Miniszterek annyira előhaladtak már ekkoráig az ügynevezett közönséges dolgokban, — elébe terjesztvén a' Háznak a' különféle költségek' lajstromát 's az esztendőnként való minden törvény-javallatokat, — hogy, a' mint a' Miniszteri osztályokban hozzávetettek, a' Parlamentumnak idei ülése Júnusban bevégeztethetik, és így egy hónappal korábban mint rendesen történni szokott.

Nagyon megoszolván a' vélekedések arra nézve vallyon illendő lenne e az aszszony nembeli rabokat a' taposással járó malmokba küldeni dologra, Belső Miniszter Peel Úr tekintetbe vévén a' nevezett dologra fordítás ellen felhordott kinézéseket, a' Londoni Orvosoknak három legjelensebbjeit megkérte, hogy az említett tárgyban adnák vélekedéseiket.

Az Orvos Urak több ízben meglátogatták a' mult héten a' Coldbathfieldsi fogházat, 's alkalmasint rövid időn bé fogják adni vélekedéseket.

Az Alsó Házban Peel Úr egy új törvény-javallatot terjesztett-elő a' fogházakra nézve, melyben az ítélet kimondása előtt való munkára szoríttatás iránt ezen jegyzés találtatik: „Kétség támasztatván arra nézve, hogy a' felhozott törvénynél fogva kényszeríthetnének e a' foglyok taposó-malmokban való dolgozásra minekelőtte reájok az ítélet kimondatnék, 's ezen kétséget szükséges lévén elhárítani, ezennel meghatározatik hogy nem czélirányos dolog a' foglyot efféle munkára kényszeríteni minekelőtte reá ítélet hozatnék.

Febr. 19d. azt mondá Lord Grosvenor a' Felső-Házban, hogy egy kérelem-levél jött hozzá a' vadászatot illető törvény ellen, mellyet ugyan, sértő foglalatja miatt nem akar a' Ház elébe terjeszteni, de még is az említett törvényben csak azért is változtatást kívánna tétetni, hogy az Angliában tömlöczöttetett személyeknek csaknem fele része ezen törvénynek általhágásáért büntettetik.

Szir Th. Wilson egy Ward nevezetű bor-kereskedőnek a' borra vetett vám' leszállításáról szóló kérelem-levelét adá bé az Alsó-Házban, 's így szólott: „Vegye gondolóra a' Kincstár Cancelláriusa, hogy a' Financziák körül kétszer kettő nem mindenkor négyet teszen. 1801-ben, a' midőn a' borra vetett adó egy Gallonától csupán 8 Schilling és 9 Pence volt,

az a' Státusnak 2,307,000 font Sterlinget hozott-bé; most ez az adó kétszer annyi, 's még is csak két harmadrésze jó-bé belőle a' most említett summának. Ösztönözte Szír Th. Wilson a' Haznak tagjait, igyekeznének vele együtt azon, hogy ezentúl 3 Schillingért ihasson az anglus nép egy flaskó bort, nem pedig 6 - ért mint ekkoraig.

Grenfell Úr egyik korábbi ülésben azon volt, hogy jelentené-bé a' Bank, mennyi Nótát adott ki esztendő óta. Most pedig azt nyilatkoztata-ki, hogy a' Bank Directorok nem hajlandók a' számadásra, 's a' szerint akarják magokat viselői mint a' kereskedő-hazak; a' miben ő meg nem egyezhetne, minthogy a' Státusnak csaknem minden jövedelme a' Bank' kezén megy keresztül, 's ez azon igen sokat fordít. A' Bank tőkepénze 15,000,000 font Serling, 's ez neki sokkal több interest hajt, mint a' mennyit magános kereskedési munkáladásokkal szerezni lehetne. Azt kívánja azért a' Szólló, hogy a' Bank terjessze a' Haz elébe a' Státussal való számadásának álnézését. — Ezen mozdításnak ellenszegése magát a' Kincstár Cancellarius. Meglehet mond ez, hogy a' Bank sokat nyér; hanem az illendőség azt hozza magával, hogy el kell varni azon Privilegium idejének kitelését, mellynek ereje szerint a' Bank ezen haszonnal él. A' Bank még mostan is 4 pro Centtel teszi Discontóját, midőn más penzkereskedő-hazak 3 pro Centnél többet nem kívánnak. E' szerint a' Bank monopoliuma a' helyett hogy haznos lenne, még veszedelmes a' közönséges szolgálatra nézve. Azért is az Igazgatás ugyancsak azon legyen hogy a' Banknak minélelőbb fizesse-viszsa a' 5 nulliót, 's szakaszson félbe vele minden egybeköttetést. Miolta a' Státus adóssága 800 000 000 . ra hágott, azolta a' Bank esztendőről esz-

tendőre mind több több hasznót vont, 's a' Nemzetnek sok pénzébe került. Baring Úr erre azt jegyzé-meg, hogy az egész vitatas ideje előtt való, minthogy még az idő el nem jött, mellyben a' Banknak számadag-levelét meg kellenék újítani. 'S a' Haznak azon tagjai kik ezen fontos intézetnek eltöröltetését sürgetik, gondolnak-meg egyszersmind, hogy annak helyébe csak ugyan másikat kell felállítani. Grenfell mozdítása elfogadtatik. — A' Belső Miniszter jelentette hogy a' fogházakat illető törvénynek változtatása végett egy javallatot fog előterjeszteni. Minden Grófságban csupán egy fogháznak kell lenni, hogy így a' rabokra való ügyelés könnyebbíttessék. — Peel Úr jelenté meg, hogy az Esküdtek ítélő-széket tárgyzó különféle törvények egybeszerkeztetésére nézve egy törvény-javallatot fogna ajánlani. E' részhen Dr. Lushington így szóllott: „Igen kívánatos dolog hogy az Esküdtek törvényszékét illető törvényes rendszabások egy darabba szerkeztessenek egybe; azoknak gyűjteményét nem lehet 60 Guinén alól megszerezni, 's általában olly számosak az Angliában fennálló törvények, hogy a' legcsekélyebb Ügyvédőnek is kell ezer font Sterling árú könyvet szerezni.“ — Grattan Úr azt kívánta, terjesztetnék-elő azon tisztségeknek álnézése, mellyekre a' Catholicusok is eljuthatnak Irlandiában az 1793 diki törvény' értelme szerint. Köteleste magát annak megmutatására, hogy tíz efféle tisztségek köxül, kilenczet Protestánsok töltenek-bé, jöllehet ezeknek száma úgy van a' Catholicusokéhoz mint egy hathoz. A' Kincstár Cancellarius ellenszegzé magát ezen javallatnak, 's két Catholicusokat megnevezett, kik a' vámszedő-hivatalnál viselnek tisztséget. Szír John Newport úgy vélekedett, nem nagyitaná a' dolgot a' ki azt mondana, hogy 30 esztendők lefolyta

alatt két Catholicusok jutának olly tiszt-
ségekhez, mellyekhez ezeknek mindenkor
jussok lett volna; 's legszomorubb a' do-
logban az hogy minden Irlandus azt kén-
telenítették látni, hogy el vagon előtte
zárva az út a' tisztségekre, 's pallérozo-
dásának és tanulásának gyümölcseit nem
szedheti. Canning Úr erre azt felelte,
hogy maga is óhajtja, hogy az Irlandu-
sok mindenféle tisztségekre választathat-
nának, 's ne lennének semmi korlátok a'
Korona és a' Nép között. De ha szinte
minden tisztségekre ajánl tathatnának
is a' Catholicusok 's mind azok valakik
még efféle jussokkal nem bírnak, a' vá-
lasztás jussa csakugyan mindenkor a' Ka-
ronaé volna 's nagyon ellenkezne minden
Politicaival ha ennek részéről az a' ker-
dés tétetnék-fel, hogy micsoda valláson
vagon a' hivatal-kereső. Másik ellenve-
tés ezen javallat ellen az, hogy míg a'
tisztségeket a' végrehajtó hatalom oszto-
gatja, mind addig, ha bár törvénytelen
nem is, de Politicá ellen való volna a'
Parlamentum részéről azt vizsgálni, mi-
ként gyakorolja azon just az Igazgatás,
kivéven ha nyilvánvaló csalárdságot le-
hetne a' szolgálatban bém bizonyítani.
Megjegyzé végre Canning Úr, hogy haj-
landó az Igazgatás minden lehető módon
védelmezni a' Catholicusoknak azon tiszt-
ségekhez való jussaikat, mellyekre ők
választathatnak. 'S minthogy jelenvaló
javallat csak arra való, hogy Irlandiába
általa tüzes kanócz vetlessék, ő annak
egyenesen ellenemond. Erre a' javallat
11 vols ellen 38-czal visszavetett.

A' Courier Febr. 28d. következő
kivonást közöl egy Gibraltári levélből:
„Mi itten nagy nyughatatlanságban va-
gyunk, azt hallván hogy az Algiri Dey
hadat izent Spanyol Országnak, és hogy
az öt hadi hajóból álló Algiri osztály el
is indult a' tengerre 's már eddig is
számos spanyol hajókat elfogott, mellyek

közül négy Oránba, 's ugyan annyi Al-
gírba hajhaztatott. Algirnak ezen ellensé-
ges magaviseletét Spanyol Ország ellen
közönségesen azon környülállásnak tulaj-
donítják, hogy a' spanyol Igazgatás, cse-
kély labon álló finanziaja miatt, megaka-
dályoztatott azon adónak lefizetésében,
mellyet ezen Rabló-Statusnak esztendőn-
ként fizetni tartozik.“

A' Londoni Püspök több ízbeli Con-
ferentziákat tartott mostanában Lord Ba-
thursttal a' Colóniák Miniszterével, az
Anglicana Ekkésiabeli Papoknak, a' Nyu-
got-Indiai Colóniakra való küldetéseik
iránt.

Martin Úr, kit a' részben már ré-
gen ismerünk hogy az oktalan állatok-
nak mindenkor erősen pártjokat szokta
fogni, az idén is már másod ízben ál-
lott a' medvék részére az Alsó-Házban,
's midőn az állatok küszdése eltörölteté-
sét sürgetre, furcsa jelenésekre szolgál-
tatott alkalmatosságot. Ugyanis az em-
lített tiszteletreméltó Parlamentumi tag
nagyon szereti a' fris ausztrigát, mellyért
is Heroe Úr azt kérdezé tőle, vallyon
nem nagyobb kegyetlenség e, eleven
ausztrigákat nyiszolni-el fogáival az em-
bernek? 's azzal fenyegette hogy ha az
állatok' vadásztatása 's küszdetése ellen
való buzgólkodásával fel nem hagyva, ő
azt fogja kérni hogy az ausztriganak 's
a' Straszburgi lüdmáj-pástétomnak évé-
sét meg kell tiltani, melly utóbbi, a'
mint ki ki tudja, egyedül a' szegény lü-
dakon való kegyetlenkedésnek köszönheti
mind nagyságát mind finom ízét. Ez az
argumentum ad hominem sikeres leve;
's Martin Úr semmit sem mozdíthatott.
— A' Belső Miniszter felelete még en-
nél is inkább mulattatta a' Házat. „Min-
den esztendőben“ mond ez „egy egy meg-
sebesített medvéről vagy valamely ket-
tős-viadalban szerencsétlenül elesett ka-
kasról szólló históriácskával áll-bé Mar-

tin Úr a' Parlamentumba. Ugyan tegyenle egyszer már azon borostyan-koszorúról, mellyet az oktalan állatok java mellett való törvényhozásbeli ajánlásaival iparkodik megszerezni. Hiszen mindössze is alig van húsz medve egész Ó-Angliában, 's vallyon méltó tárgyai lehetnek e ezek a' Ház bölcs vizsgálatainak? De vallyon mire is partfogolja olly meleg érzéssel az idegen medvéket, 's mire rekeszti-ki Amnestiájából a' honni nyúlakat és fogoly-madarakat? Mért nem teszen mozdítást a' ló-futtatások ellen, mellyeken pontosan meg szokott jelenni, 's még itten lévő barátait is elviszi magával?"

Spanyol Amerika.

Mexicóból Dec. 23d. indult leveleknél fogva, oda azon tudósítás érkezett, hogy az ánglus Biztosok és Consulok Sacrificios szigetére megérkezének. — A' Nemzet javának előmozdításából a' Congressus eltörlöt egy korábbi törvényt, mellynek ereje szerint idegenek soha sem bírhattak Mexicói bányákat, ha szinte az azokból való jövedelemnek egy részét, zálog nevezet alatt, magokévé teheték is. Ezen megszorításnak eltörlésénél fogva tökéletességre ment bizonyos kötés hat Mexicói bányák' tulajdonosai 's egy ánglus kereskedő társaság között, mellynek célja oda megyen hogy ezen bányákat új mód szerint munkáltassa.

Buenos - Ayresből jött kereskedési tudósítások szerint, ottan bizonyos idő óta nagy félelmet okozának az Indusok. Gyakran béütöttek ugyan is a' tarományba, 's a' férjfiakat, kiket kezekre keríthettek, megöldösték, az aszszonyokat fogságra hurczolták, a' marhát elhajtották. A' határszéleken lévő köztársasági sereg-osztályt már még ezelőtt visszanyomták. A' rémülés olly közönséges,

hogy a' tájékbeli Colonisták oda kezdik hagyni lakásaikat, 's a' fő-városban keresnek menedéket. Minden szükséges rendszabások oda vagynak intézve, hogy az Indusoknak további bérontásaikat megakadályoztassák, kik, a' mint hallik azon boszszankodának-meg, hogy a' Buenos - Ayresi Igazgatás bőviteni akará határait, mellyet ők földjök megkárosításának vettek. A' Kereskedés egészen megakadott. Szerencsétlenségünkre, mond egy Buenos - Ayresi levél Nov. 20d., közelget az idő is, mellyben a' fő Director-nak Rivadaviának le kell mondani hivataláról a' Constitutio értelme szerint. Ő volt pedig ekkoráig egyedül, ki a' rendet valamennyire még fel tudta tartani.

Egy levél melly Madritban Febr. 27d. költ 's a' Journal de Francfortnak f. h. 10dikei számjában közöltetik Peruból következő tudósításokat foglal magában, mellyek megvalóságosúlnak, az idő szerint különös fontosságnak lennének. A' Tagle nevezetű Fregát, melly Valparaisoból m. eszt. Oct. 3ed. indult, Cadixba Febr. 15d. érkezett-meg. Ez a' hajó azt a' hírt hozza, hogy royalista Generalis Valdes, insurgens Gen. Szanta-Cruzot a' Desaguaderonál megverte. Szanta-Cruz 2000 embert vesztett, a' mint mondják, ezen ütközetben. Gen. Valdes ezzel Arequipa felé nyomult előre, hogy Columbiai Gen. Sukrét támadná-meg, ki 3000 emberrel feküdt ezen tájon; hanem royalista Gener. Canterac már akkor elállotta Sucre visszavonulhatásának útját, 's azt hiszik, hogy azon 10,000 emberből mellyből Gen. Szanta-Cruz Ármadája állott, igen kevés maradhatott-meg.

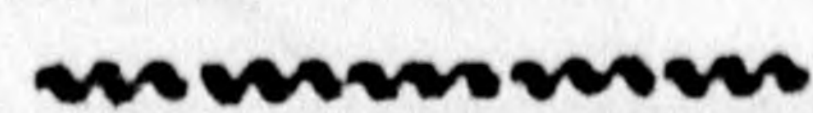
Spanyol Ország.

Febr. 16d. egy kir. Decrétum jött ki az egyencs adókra nézve, 's béveze-

tése imígy hangzik: „Olly szándékkak levén, hogy Országom' Financziajira nézve a' régi adóvetés' principiumait és módját állítsam újra lábra, mellyek szászakok alatt folyamatban valának, 's az idő által megerősítették és honnosították; erre nézve meghatároztam, hogy a' Fructos civiles nevezet alatt ismeretes adót, mellyet felséges Nagyatyám rendelt 1785 Jún. 29d. költ Decrétumában, ismét béhozam. Ezen nevezett Decrétum' végrehajtásában való gondatlanság, annak balúl magyarázása, 's végre az 1794 Aug. 29d. hozatott rendszabások, mellyek szerint a' jövedelemnek ezen ága az eltörölő-fundusra fordított, azt okozak, hogy ezen adóból kevés jött bé, a' melly pedig igen jövedelmessé lehet, ha Financziámnak sáfárjai azon ügyességgel és béléatással fognak bírni, hogy azt a' lehető tökéletességre vihetik. Ennek meg-gondolásához járulván a' Fructos civiles adónak természete, melly adó valóság-gal csupa illendőségen és igazságon fundáltatik, mivel azok fizetik, kik jószágokkal, jövedelmekkel, földtől fizetett bérrel, 's fő törvényszéki hatalom jussaival bírnak (mellyeket hajdan a' korona adott); nem pedig az árendások, földművesek, napszámosok, 's földbirtokosok, kik földjeiket magok mivelik, sem a' Népnak más dolgozó osztálya; ennek meg-gondolása arra bírta királyi akaratomat, hogy a' nevezett adót, újra koronám jövedelmei közé számláljam. 'S minekutána meghalgattam volna ezen tárgyban miniszteri-tanácsomat, újra felállítottam a' nevezett adót, melly szerint a' házaknak, malmoknak, hámoroknak, fábrikáknak és manufacturáknak jövedelmeiből 4 pro Centumot, a' földbirtokok' jövedelméből psdig 6 pro Centumot kell fizetni. 'S ezen adót fizetik az egész Országban, kivéven Navarrát és a' privilegiált tartományokat“

Francia Ujság-levelek ezt írják Bilbaóból Febr. 28dikáról: „A' mult vasárnap Febr. 21d. egy dühös pártos csak nem lázzadást indított ezen városban. A' dolog így esett: Négy Papok, kik mind jeles erkölcsökről mind mérsékelt politikai gondolkozásokról ismeretesek, nevezett nap délután a' Bagonai Boldogaszszony templomába menének; 's midőn estve más kevésbé járatos úton jönének vissza a' városba, egy dühös ember ki valamely fal mellett lappangott, hirtelen reájok rohan egy késsel; ketőt hátulról megsebesít, a' 3diknak vállába szúr; a' 4d. futni akarván, elbukik. A' mint a' gyilkos ennek akarna esni, emberek jövének. elő a' megtámadottnak kiáltására, 's a' futásnak eredett gyilkost megfogván, tömlöczbe vitték. A' mint híre futamodott ezen történetnek a' városban, azon a' nép annyira nekikeseredett, hogy a' tiszti-hivatalok', néhány Papok' és a' royalista Militzia Commandansa' közbejövetelek nélkül, kik a' lakosokat azzal csendesítették, hogy a' gonosztévő szoros törvényre fog vonattatni, sok szerencsétlenség törtéot volna. A' gonosztévő egész hideg vérrel nyilatkozatta-ki, hogy erősen feltette magában hogy egy Papot vagy Barátot már csak megöl; hozzátéven ezen nyilatkoztatásához még, hogy ő holtáig Constitútiós fogna maradni. Ez a' dühös ember a' constitútiós Miliziánál szolgált, 's csak mostanában jött-viszsa Corunnából.

Barcelonából, Febr. 26d: „Az idevaló Püspök Don Pablo de Sihar, ki a' pártos Igazgatás alatt megyéjét odahagyá, f. h. 22d. tartá fényes bemenetelét Cataloniánk fő városában. Szerencsés visszatéréseért a' fő templomban Te Deum énekeltetett.“

Franciaország.

Párizsi Ujság-levelek ez idő szerint mind a' Deputátusok választásáról szóló tudósításokkal telnek el, 's legközelebb f. h. 8d. a' fő-varos részéről az előtt való napon választottokról írnak. A' négy royalista Candidátusok: Ollivier, Breton, Bonnet és Bertier győzedelmeskedtek az ő liberalis vetélkedő-tarsaikon, kik: Lafitte, Delessert, Ternaux és Manuel. Lafayette még csak Candidatióba se jött. 'S a' Párizsi royalista Ujságok szerint Manuelnek már maga a' neve is mindenütt nagy bosszúságot szerzett.

Lioni Ujság szerint liberalis Candidatus Conderenek választatása vitatatas alá fog vétetni. Azok között ugyanis, kik reá voksoltak, hárman nem honnosított idegenek. Minthogy pedig neki csupán kettővel volt több voksa, mint royalista vetélkedőjének; ha két voksoló ellen bebizonyíttatik hogy a' voksoláshoz ninosen jussok, ezzel az ő választatása is sikertelenné leszen. Gen. Foy' választatása is meg fog támadtatni Vervinsben. Itten a' választók 213-an valának, és így a' a' teljes többségre 107 1/2 voks kívántatik, Gen. Foynak pedig csak 107 voksa vala.

~~~~~

Mártz. 15d. a' Státus-papirsainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 92 1/8
 Ugyan az 2 1/2 pCtmal 46 Sorsvonásos Költsön
 1820-ról C. P. 138 1/2 Ugyan az 1821-ről 100f C. P. 125
 5/6, - Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
 Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 456
 1001 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czbán. 1 Bank-
 Actis 1000 for. C. P. Cs. Arany —

~~~~~

(Közelébbi levelünkben a' 165 lap' első felén a' 10d. és 16d. sorokban Resolutio helyett olv. Resolutio).

Magyarország.

Ő Cs. K. Felségének születése innepén T. N. Krassó Varmegye' Első Alispánja Tek. Petrovics Balas Úr, a' Schneller nevet viselő, 5d. számú Könyű-lovas Ezered Obristlieutenanti első Svadronabeli Legénységnek, melly Lugoson fekszik, nyolcz cseber bort, két veder pályinkát és fejenként egy egy font marhahúst ajándékozott.

~~~~~

Nemes cselekedet.

Ezen felírás alatt azt olvassuk az idei Tudományos Gyűjtemény 2d. Kötetének 127d. lapján: „Fő-Tiszt Tudós Kis János Superintendens e' következő nemes cselekedetet adja tudunkra, mellyet Olvasójinkkal közölni sietünk: — „Hazánk Tudósainak haszon keresés nélkül serényen 's köz hasznú buzgósággal munkálódó érdemeit hirdetni minden jó Hazafinak öröme és gyönyörúsége. Illyen örömmel és gyönyörúséggel tudósítom én is az Úr által az olvasó Magyar Közönséget Nagy-tiszteletű és Tudós Bitnicz Lajos Szombathelyi Professor Úrnak (kinek egynehány derék értekezéseit már a' Tudományos Gyűjtemény közölte) egy még eddig kevésé esmert jeles érdeméről. Ez a' fundamentomos tudományú 's nem fényleni, hanem körében valósággal használni akaró és sola. használó Tanító egyéb hivatalbeli példás

szorgalma mellett a' Magyar nyelvet is, minden külső ösztönöztetés nélkül már öt esztendőktől fogva buzgón tanítja, 's hogy munkája annal fogatosabb legyen, a' tanulók között egy magát Magyar kidolgozásokban gyakorló tarsaságot is állított fel, melly most 35 tagokból áll, kik részszerint Logicusok, részszerint Physicusok. Ezen tarsaság a' végre szabott böles törvények szerint igazgattatik, vagyon benne, mint a' Sopronyiban Előül-ülő, Jegyző, Kincstartó és Könyvtár-őr-ő. A' ki tudja, melly könnyen gyuladnak a' jól termett ifjak enthusiasmusra, melly örömet tanulnak, 's az élet tavaszában beléjük hintett jó magot, melly szép gyümölcsé nevelik, ha bölesen serkentetnek 's okosan kormányoztatnak: az ezen tudósítást örömmel fogja venni, 's a' Hazai Literaturának egy ilyen csekélynek látszó, de valóban fontos igyekezetből örvendetes jövendőt ígér; kivált ha meggondolja, hogy hasonló magános tarsaságból a' mult század közepe táján a' Német szép Literaturának egynehány első rangu Jelesei származtak.

H i r d e l e s

a' Nemes Magyar Gazdákhöz, Orvosokhoz, Kézi-művesekhez, egy újj, Hazánk' Növevényeit tárgyzó Munkaról.

Alábbírt tisztelettel jelenti hogy ő hat hónap óta egy újj honni fűvész munkát ad ki, ezen cím alatt: „A' Magyar Planták szárított gyűjteménye.“ Ezen Munka a' Fűvésznek, Képző-mesternek, Mezei-és Hazi-Gazdának, Orvosnak, Kézi-művesnek, a' nyilvánvaló és tulajdonos Könyv-gyűjteményeknek, mind hasznára, mind olcsóságára nézve, magát ekkép' ajánlja. — Magában fogja foglalni egyes csomókban Magyar Országnak minden Plantáit, gondosan szárított tökéletes példákban. A' Plantáknak huszonöt

bülféle neme, író-papírosra fűzve fog tenni egy csomót. A' fűzés úgy történik, hogy a' növevényeket könnyen meg lehessen vizsgálni. Mindegy levélen bélyeg-írás leszen, melly a' növevénynek nevét, tenyésző helyét és virágzása' idejét foglalja magában. Egy illy csomó festett, kemény papírosból készült tablába fog békötve lenni. Mindegy csomóhoz egy árkusnyi írás járul, mellyben a' plántának minden bélyegei le lesznek rajzolva; azonfeljül annak haszonvebetősége a' Szép-mesterségekben, kézi-művekben, mezei és házi gazdaságban, és az Orvosi tudományban. — Mivel ezen Munka az Orvosi személyeknek, u. m. a' Ns. Vármegyék ss Városok Physicusainak, a' Patikariusoknak, Seborvosoknak elkerülhetetlenül szükséges, tehát az Orvosi plánták, a' magyar leírás mellett, különösen deakul is leírva fognak kiszolgáltatni ezen cím alatt: „Collectio plantarum medicinalium Hungariae.“ — Esztendőnként hat csomó jelenik meg (minden hat hétben egy). Egy Csomónak az ára négy forint V. Cz. Csak a' csomóknak átvételekor kell fizetni. Az előre való jelentés csupán arra szolgál, hogy a' nyomtatványok mennyiségét meg lehessen határozni. Ki ki magát különösen a' Gazdaságbeli, vagy Orvosi növevényekre is jelentheti előre. — A' pénzt vagy a' Szerzőhöz Pestre, vagy Eggenberger József Pesti, avvagy Schalbacher Bécsi Könyvároshoz (Wallnerstrasse) lehet küldeni. Eddig öt csomó vagyon kün, mellyeket vagy egyszerre, vagy darabonként, az említett ár szerint kézhez lehet venni. A' hatodik csomó Apr. kezdetével jelenik meg. — A' fő cím lapon kívül a' Munka (foglatatja szerint) vagy ezen felírást „Oeconomiai és Technologiai Planták“ vagy ezt „Orvosi Planták“ fogja hordozni, mivel Hazánknek minden növevényei ezen két fejezet alá iktattat-

hatnak. — A' kiadott darabokat Május kezdetével mind Pesten mind Bécsben által lehet venni. Bécs, Mártz. 16d. 1824.

Szádler József,

Orvos Doktor, a' természeti testek gyűjtéményének Custosa a' Magyar Nemzeti Muzeumnál.

Eredeti Spanyol Kosok.

Tömördön, T. N. Vas Vármegyében, Kőszeghez és Szombathelyhez 1 és 1/2 órányira, találatnak már az idén egynehány darabok eladandók, azon legnemessebb, 's úgy neveztetett Escurial fajból, melly ezelőtt 3 és 4 esztendővel T. Chernel György Úr által különös szorgalommal, 's nem kevés költséggel és szerencsével felállított. Az ára ezen jeles vérű 's minéműségű Kosoknak, egyenként ötven, és egy forint, Ezüst pénzben; melly is hogy igen csekély légyen, kiki abból meggyőzethetik, hogy minekutána a' kosok egész esztendőbéli, 's 10—12 forintokat (ezüstben) megérő finom gyapjuval adattatnak által, azok 3, 's 4 esztendő alatt, magokat egyedül gyapjokkal kifizetik, és a nemesítést egészen ingyenben ejtik. Mindazonáltal jövő esztendőre, a' midőn már nagyobb számmal lesznek az eladandók, a' nemesítette ügyelő Hazafiaknak, még nagyobb könnyedség is fog azoknak megszerzésére az által nyújtattatni; hogy azoknak, a' kik egyszerr legalább 8 Darabokat vásárlani fognak, a Kosok, a' környülállásokhoz képest, egy két, 's több esztendőbéli hitelre is által fognak engedtetni, és hogy ugyan azoknak, ha utóbb csak 4 Darabokat vásárlanának is, hasonló tekintet és hitel fog adattatni. Azonban az ezen módot választóknak szükséges leszeu

magokat még az idén, utóbb pedig mindég egy esztendővel előre jelenteni. Melly ebbéli tudositásával a' fent irt Intézetnek Birtokosa, egy még eddig nem ismért, 's könnyű új utat nyitván, nem csak azoknak, a' kik ekkoráig a' nagy költségek, és az elhatalmasodott kocsfajok miatt, a' nemesítéstől elidegenítettek, hanem azoknak is, a' kik a' felsőbb, 's a' lehető grádicsát a' nemesítésnek, eléri kívánják; bizodalommal reményli, hogy köz hasznú ebbéli Intézetével, a' tisztelt Hazafiak várakozásoknak meg fog felelni, és elmeket megérdemli.

Hivatal-keresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfiú, ki a' mezei-és vízépités mesterségét, valamint a' földmérés tudományát, theoretice es practice egész kiterjedésében tökéletesen tudja, 's mind ezen ismereteinek számos jeleit adta, 's erről, valamint jó erkölcséről hivatalos bizonyágleveleket mutathat, kívánna valamely fő Uraságnál Építettő-Ingenieuri állandó hivatalba lépni. Értekezödni lehet iránta a' M. Kurír Redactiójánál.

~~~~~

Patika-eladás.

Debreczenben, a' piacz közepén egy jó menetelű Patika eladódik folyó esztendő Április 24d. napjáig, addig szabad kézen is meg lehet venni, az eladására kirendelt Exmissió' hirével. Ha valaki irás által akar tudakozödni felöle, útasittatik helybéli Prokátor Titt. Sina y Sándor Úrhoz, a' ki fog felelni környülállásokosan levelére.

~~~~~